

Laikina versija

TEISINGUMO TEISMO (aštuntoji kolegija) SPRENDIMAS

2020 m. kovo 12 d.(*)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Darbuotojų migrantų socialinė apsauga – Reglamentas (EB) Nr. 883/2004 – 5 straipsnio b punktas – Senatvės pensijos dydžio padidinimas – Atsižvelgimas į neįgalaus vaiko ugdymo išmokas, mokamą kitoje valstybėje narėje – Faktų sulyginimo principas“

Byloje C-769/18

dėl *Cour de cassation* (Prancūzija) 2018 m. lapkričio 29 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2018 m. gruodžio 7 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Caisse d'assurance retraite et de la santé au travail d'Alsace-Moselle

prieš

SJ,

socialinės apsaugos ministras

TEISINGUMO TEISMAS (aštuntoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas L. S. Rossi (pranešėjas), teisėjai J. Malenovský ir F. Biltgen,

generalinis advokatas M. Campos Sánchez-Bordonac,

posėdžio sekretorius C. Strömholm, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinį proceso dalį ir įvykus 2019 m. spalio 24 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *Caisse d'assurance retraite et de la santé au travail d'Alsace-Moselle*, atstovaujamos advokato J.-J. Gattineau,
- Prancūzijos vyriausybės, atstovaujamos A.-L. Desjonquères, A. Daly, D. Colas, A. Ferrand ir R. Coesme,
- čekijos vyriausybės, atstovaujamos M. Smolek, J. Pavliš ir J. Vlášil,
- Vokietijos vyriausybės, atstovaujamos D. Klebs,
- Europos Komisijos, atstovaujamos C. Valero ir B.-R. Killmann,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima š?

Sprendim?

1 Prašymas priimti prejudicin? sprendim? pateiktas d?l 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 883/2004 d?l socialin?s apsaugos sistem? koordinavimo (OL L 166, 2004, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvi? k., 5 sk., 5 t., p. 72), iš dalies pakeisto 2009 m. rugs?jo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 988/2009 (OL L 284, 2009, p. 43) (toliau – Reglamentas Nr. 883/2004), išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrin?jant *Caisse d'assurance retraite et de la santé au travail d'Alsace-Moselle* (Pranc?zija, toliau – *Carsat*) gin?? su SJ ir socialin?s apsaugos ministru d?l atsižvelgimo, apskai?iuojant SJ senatv?s pensij?, ? jos tarnybos stažo padidinim?, kurio ji gal?jo reikalauti, nes ugd? ne?gal? vaik?.

Teisinis pagrindas

S?jungos teis?

3 Reglamento Nr. 883/2004 9 ir 12 konstatuojamosiose dalyse nustatyta:

„(9) Teisingumo Teismas kelet? kart? pateik? nuomon? d?l galimyb?s taikyti vienodo poži?rio princip? išmokoms, pajamoms ir faktams: šis principas tur?t? b?ti aiškiai pasirinktas ir pl?tojamas atsižvelgiant ? Teismo sprendim? form? [esm?] ir turin?.

<...>

(12) Proporcingumo atžvilgiu b?tina imtis reikiam? priemoni? garantuoti, kad taikant fakt? arba ?vyki? sulyginimo princip?, neb?t? gaunami objektyviai nepagr?sti rezultatai arba kad nesutapt? už t? pat? laikotarp? mokamos tos pa?ios r?šies išmokos.“

4 Šio reglamento 1 straipsnio z punkte numatyta, kad šiame reglamente „išmoka šeimai“ – visos išmokos nat?ra arba pinigais, skirtos padengti šeimos išlaidoms, ne?skaitant I priede nurodyt? išankstini? išlaikymo ir speciali? vaiko gimimo bei ?vaikinimo išmok?“.

5 Min?to reglamento 3 straipsnyje „Taikymo sritys [Materialin? taikymo sritis]“ nustatyta:

„1. Šis reglamentas taikomas visiems teis?s aktams, kurie apima šias socialin?s apsaugos sritis:

a) ligos išmokas;

<...>

c) invalidumo išmokas;

d) senatv?s išmokas;

<...>

j) išmokas šeimai.

<...>

3. Šis reglamentas taip pat taikomas specialioms ne?mokin?ms išmokoms pinigais, numatytais 70 straipsnyje.

<...>

5. Šis reglamentas netaikomas:

a) socialinei paramai ir medicininei pagalbai <...>;

<...>“

6 Šio reglamento 5 straipsnyje „Vienodas poži?ris ? išmokas, pajamas, faktus ir ?vykius“ nustatyta:

„Jeigu šiame reglamente nenumatyta kitaip ir atsižvelgiant ? nustatytas specialias ?gyvendinimo nuostatas, taikomos šios nuostatos:

a) jeigu pagal kompetentingos valstyb?s nar?s teis?s aktus socialin?s apsaugos išmok? ir kit? pajam? gavimas turi tam tikras teises pasekmes, atitinkamos t? teis?s akt? nuostatos taip pat taikomos gaunant lygiavertes išmokas, teis? ? kurias buvo ?gyta pagal kitos valstyb?s nar?s teis?s aktus, arba kitoje valstyb?je nar?je ?gytoms pajamoms;

b) jeigu pagal kompetentingos valstyb?s nar?s teis?s aktus laikoma, kad teisin?s pasekm?s atsirado dėl tam tikr? fakt? arba ?vyki?, ta valstyb? nar? atsižvelgia ? panašius tokius faktus arba ?vykius, atsiradusius bet kurioje valstyb?je nar?je, tartum jie būtų atsirad? jos teritorijoje.“

7 Reglamento Nr. 883/2004 9 straipsnio „Valstybi? nari? pranešimai apie šio reglamento taikymo srit?“ 1 dalyje nustatyta:

„Valstyb?s nar?s raštu praneša Europos Bendrij? Komisijai apie <...> 3 straipsnyje nurodytus teis?s aktus ir sistemas <...>“

8 Šio reglamento 70 straipsnio 2 dalyje nustatyta:

„Šiame skyriuje „specialios ne?mokin?s išmokos pinigais“ – išmokos, kurios:

a) yra skirtos teikti:

i) papildom?, pakaitin? arba pagalbini? draudim? nuo rizikos, kuri? apima 3 straipsnio 1 dalyje nurodytos socialin?s apsaugos sritys, ir garantuoja atitinkamiems asmenims minimalias pragyvenimo pajamas atsižvelgiant ? atitinkamos valstyb?s nar?s ekonomin? ir socialin? pad?t?;

arba

ii) tik speciali? apsaug? ne?galiesiems, glaudžiai susijusi? su min?to asmens socialine aplinka atitinkamoje valstyb?je nar?je,

ir

b) finansuojamos tik iš privalom?j? mokes?i?, skirt? padengti bendr[osioms] vieš[osioms] išlaid[oms], o išmok? skyrimo ir skai?iavimo s?lygos nepriklauso nuo išmokos gav?jo ?mok?. Ta?iau išmokos, skiriamos kaip ?mokin?s išmokos priedas, vien dėl šios priežasties nelaikomos ?mokin?mis,

ir

c) yra išvardytos X priede.“

9 Minuto reglamento X priedas suformuluotas taip:

„<...>

VOKIETIJA:

a) Pagyvenusiems asmenims ir sumažėjusio darbingumo asmenims minimalus pragyvenimo lygis garantuojamas pajamos pagal Socialinio kodekso XII knygos 4 skyrių;

b) Išmokos, skirtos garantuoti lėšas pragyvenimui pagal pagrindinius nuostatus dėl darbo ieškantį asmenį, išskyrus atvejus, kai šios išmokos atžvilgiu vykdomi tinkamumo reikalavimai gauti laikinai priedu po to, kai gauta bedarbio pašalpa (Socialinės apsaugos kodekso II knygos 24 straipsnio 1 dalis).

<...>“

Vokietijos teisė

10 Pagrindinės bylos faktinėms aplinkybėms taikytinos redakcijos *Sozialgesetzbuch* (Socialinis kodeksas) aštuntosios knygos 35a straipsnyje „Protiškai atsilikusi vaikai ir paaugliai integracijos parama“ nustatyta:

(1) Vaikai ir paaugliai, kurie yra protiškai atsilikę arba kuriems kyla tokio atsilikimo grėsmė, turi teisę gauti integracijos paramą. Ši parama skiriama atsižvelgiant į individualius poreikius:

1. teikiama ambulatorinė pagalba,
2. vaikams darželyje arba kitoje įstaigoje, kai skiriamas dalinis maitinimas, suteikiama pagalba,
3. specialiai apmokytą slaugos darbuotojų teikiama pagalba ir
4. specialioje įstaigoje arba kito pobūdžio apgyvendinimo įstaigoje teikiama pagalba.

Apibrėžiant paramos paskirtį ir tikslą, tikslinę asmenų grupę ir priemonių pobūdį nustatomi pagal Federalinio socialinės paramos įstatymo 39 punkto trečią pastraipą ir 40 punktą ir Dekretu dėl 47 punkto įgyvendinimo šis dokumentas, susijusi su asmenimis, kurie yra protiškai atsilikę arba kuriems gresia tokia negalia, taikymo laikotarpiu.

(2) Kai kartu turi būti skiriama ugdymo parama, reikia įtraukti specialias institucijas, tarnybas ir asmenis ne tik siekiant įvykdyti įsipareigojimus integracijos paramos srityje, bet taip pat patenkinti ugdymo poreikius. Turi būti siūlomos pedagoginės terapinės priemonės ikimokyklinio amžiaus vaikams ir reikia pasitelkti įstaigas, kuriose rūpinamasi neįgaliais vaikais ir sveikais vaikais, jeigu, atsižvelgiant į poreikį, tam yra sąlygos.“

Prancūzijos teisė

11 Socialinės apsaugos kodekso L. 351-4-1 straipsnyje tvirtinta:

„Socialiniu draudimu apdrausti asmenys, auginantys vaikus, dėl kurio pagal L. 541-1 straipsnio pirmą ir antrą pastraipą suteikiama teisė į neįgalaus vaiko ugdymo išmoką ir priemonę arba

vietoje jos mokam? kompensacin? išmok?, numatyt? Socialin?s paramos ir šeimos kodekso L. 245-1 straipsnyje, nepažeidžiant L. 351-4 straipsnio, draudimo stažas padidinamas trimis mėnesiais už kiekvien? trisdešimties mėnesi? ugdymo laikotarp?, tačiau ne daugiau kaip aštuoniais mė? ketvir?iais.“

12 Šio kodekso L. 541-1 straipsnyje numatyta:

„Asmuo, kuris rūpinasi ne?galiu vaiku, turi teis? ? ne?galaus vaiko ugdymo išmok?, jeigu vaiko nuolatinis ne?galumas yra ne mažesnis nei nustatyto lygmens.

Priemoka skiriama už vaik?, dėl kurio ne?galumo pobūdžio arba sunkumo jo išlaikymas yra itin brangus arba dažnai reikalinga trečiojo asmens pagalba. Jos dydis priklauso nuo papildom? išlaid? dydžio arba būtinios nuolatin?s pagalbos.

<...>“

13 Šio kodekso L. 541-1 straipsnis išdėstyta taip:

„Taikant L. 541–1 straipsnio pirm? pastraip?, ne?galaus vaiko nuolatinio ne?galumo lygis turi būti ne mažesnis kaip 80 %, kad atsirast? teis? ? vaiko ugdymo išmok?.

Ne?galumo lygis vertinamas pagal lentel?, pridėt? prie 1993 m. lapkričio 4 d. Dekreto Nr. 93–1216 dėl lentel?s, kuria vadovaujamosi skiriant ?vairias išmokas ne?galiesiems, iš dalies keičian?io Šeimos ir socialin?s paramos kodeks? ir Socialin?s apsaugos kodeks? (antra dalis: Valstyb?s Tarybos nutarimai) ir 1977 m. gruodžio 31 d. Dekret? Nr. 77–1549.

<...>“

Pagrindin? byla ir prejudiciniai klausimai

14 SJ yra Pranc?zijos piliet?, gyvenanti Štutgarte (Vokietija), 1981 m. gimusio ne?galaus vaiko motina. Per savo profesin? karjer? ji pakaitomis dirbo Pranc?zijoje ir Vokietijoje kaip Pranc?zijos nacionalin?s švietimo sistemos etatin? mokytoja.

15 Nuo 1995 m. lapkričio 10 d. Štutgarto miestas pagal Vokietijos socialinio kodekso aštuntosios knygos 35a straipsn? mok?jo SJ protiškai atsilikusi? vaik? ir paaugli? integracijos param? (toliau – Vokietijos parama).

16 2010 m. liepos 7 d. SJ buvo išleista ? Pranc?zijos nacionalinio švietimo pensij? nuo 2010 m. rugpjūčio 1 d. 2011 m. liepos 27 d. ji kreip?si ? *Deutsche Rentenversicherung Bund* (Federalin? pensij? draudimo institucija, Vokietija), kad ji apskaičiuot? jos teis? ? pensij?, o ši institucija jos prašym? perdav? *Carsat*. Pastaroji jai skyr? senatv?s pensij? nuo 2011 m. lapkričio 1 d.

17 2012 m. kovo 18 d. SJ kreip?si ? *Carsat* taikinimo komitet? su skundu dėl, pirma, jos teis?s ? senatv?s pensij? ?gijimo dienos nustatymo, antra, dėl to, kad šios pensijos apskaičiavimo tikslais nustatant draudimo ir jiems prilyginam? laikotarpi? sum? nebuvo atsižvelgta ? draudimo trukm?s padidinim? trimis mėnesiais už kiekvien? trisdešimties mėnesi? ugdymo laikotarp?, tačiau ne daugiau kaip aštuoniais mė? ketvir?iais, numatyt? pagal Pranc?zijos socialin?s apsaugos kodekso L. 351-4-1 straipsn?, ? kur? turi teis? socialiniu draudimu apdrausti asmenys, ugdantys vaik?, dėl kurio pagal šio kodekso L. 541-1 straipsn? suteikiama teis? ? ne?galaus vaiko ugdymo išmok? ir priemok? (toliau – pensijos dydžio padidinimas). Kadangi šis prašymas buvo atmestas, SJ kreip?si ? Pranc?zijos teismus, nagrin?jan?ius bylas socialin?s apsaugos srityje.

18 2015 m. balandžio 8 d. sprendimu *Tribunal des affaires de sécurité sociale de Strasbourg*

(Strasbūro socialinės apsaugos bylų teismas) atmetė jos reikalavimus. *Cour d'appel de Colmar* (Kolmaro apeliacinis teismas) (Prancūzija), išnagrinėjus bylą apeliacine tvarka, 2017 m. balandžio 27 d. sprendimu patvirtino šį sprendimą tiek, kiek jis susijęs su *Carsat* skirtos senatvės pensijos skyrimo data. Tačiau jo dalis, kuri susijusi su šios senatvės pensijos dydžiu, šis apeliacinis teismas panaikino, teigdamas, kad reikėjo atsižvelgti į Prancūzijos teisės aktuose numatytą senatvės pensijos dydžio padidinimą.

19 Remdamasis Reglamento Nr. 883/2004 5 straipsniu, *Cour d'appel de Colmar* nusprendė, kad Vokietijos parama buvo lygiavertė Prancūzijos socialinės apsaugos kodekso L. 541-1 straipsnyje numatytai neįgalaus vaiko ugdymo išmokai (toliau – Prancūzijos išmoka), todėl SJ turi teisę į senatvės pensijos dydžio padidinimą. Tuo remdamasis apeliacinis teismas padarė išvadą, kad SJ senatvės pensijos dydis turi būti padidintas suma, atitinkanti aštuonis metus ketverių, atsižvelgiant į jos neįgalaus vaiko ugdymą.

20 *Carsat* dėl šio sprendimo pateikė *Cour de cassation* (Kasacinis teismas) (Prancūzija) kasacinį skundą, kuriame teigė, kad *Cour d'appel de Colmar* pažeidė Reglamento Nr. 883/2004 5 straipsnį, Prancūzijos socialinės apsaugos kodekso L. 351-4-14 ir L. 541-1 straipsnius, nes nusprendė, kad Vokietijos parama ir Prancūzijos išmoka yra lygiavertės, prieš tai nepatikrinęs, ar SJ neįgalaus vaiko nuolatinis neįgalumas yra nemažesnis kaip 80 proc., kad atsirastų teisė į senatvės pensijos dydžio padidinimą. Ji teigia, kad, taip nusprendus, apeliacinis sprendimas iš esmės gali nulemti socialiniu draudimu apdraustų asmenų, kuriems taikoma tik Prancūzijos sistema, atvirkštinę diskriminaciją, palyginti su asmenimis, kuriems išmokos mokamos pagal kitų valstybių narių sistemas.

21 Šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikė teismas pabrėžia, kad Prancūzijos išmoka, kaip šeimos išmoka, susijusi su viena iš Prancūzijos socialinės apsaugos sistemos sričių, patenka į Reglamento Nr. 883/2004 materialinę taikymo sritį, o Vokietijos parama, susijusi su socialinės paramos ir pagalbos sritimi, kaip tai suprantama pagal šio reglamento 3 straipsnio 5 dalies a punktą, todėl nepatenka į šio reglamento taikymo sritį. Be to, minėta parama nenurodyta Vokietijos vyriausybės pagal šio reglamento 9 straipsnį pateiktame pranešime dėl Vokietijos teisės akto, kurie patenka į minėto reglamento taikymo sritį.

22 Šiomis aplinkybėmis *Cour de cassation*, abejodamas dėl galimybių taikyti Reglamentą Nr. 883/2004 pagrindinės bylos aplinkybėmis ir dėl Prancūzijos išmokos ir Vokietijos paramos lygiavertiškumo, nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

- 1) Ar [Vokietijos parama] patenka į Reglamento Nr. 883/2004 materialinę taikymo sritį?
- 2) Ar, teigiamai atsakius į pirmąjį klausimą, [Prancūzijos išmoka] ir [Vokietijos parama] laikytinos lygiavertėmis, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 883/2004 5 straipsnio a punktą, atsižvelgiant į Prancūzijos socialinės apsaugos kodekso L. 351-4-1 straipsnio, kuriuo vadovaujantis apskaičiuojant draudimo laikotarpį, suteikiant teisę į senatvės pensiją, privaloma atsižvelgti į išlaidas, susijusias su neįgalaus vaiko ugdymu, tiksliai?

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

23 Pirmuoju klausimu prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas iš esm?s siekia išsiaiškinti, ar Reglamento Nr. 883/2004 3 straipsnis turi b?ti aiškinamas taip, kad Vokietijos parama yra išmoka, kaip ji suprantama pagal š? 3 straipsn?, tod?l patenka ? šio reglamento materialin? taikymo srit?.

24 Siekiant atsakyti ? pateikt? klausim?, pirmiausia reikia patikrinti, ar ši parama yra socialinio draudimo išmoka, kaip ji suprantama pagal šio reglamento 3 straipsnio 1 dal?.

25 Šiuo klausimu pirmiausia reikia konstatuoti, kad iš Teisingumo Teismui pateiktos bylos medžiagos matyti, jog Vokietijos Federacin? Respublika nepraneš?, kad Vokietijos federalinis paramos ?statymas patenka ? šio reglamento taikymo srit?. Vis d?lto Teisingumo Teismas jau yra nusprend?s, jog tai, kad valstyb? nar?, priešingai, nei reikalaujama pagal Reglamento Nr. 883/2004 9 straipsn?, nepraneš? apie konkret? ?statym? kaip patenkant? ? šio reglamento taikymo srit?, savaime nereiškia, jog šis ?statymas nepatenka ? min?to reglamento materialin? taikymo srit? (šiuo klausimu žr. 2018 m. liepos 25 d. Sprendimo *A (Pagalba ne?galiajam)*, C?679/16, EU:C:2018:601, 30 punkt?).

26 Pagal Teisingumo Teismo suformuot? jurisprudencij? išmok?, kurios patenka ? Reglamento Nr. 883/2004 taikymo srit?, ir išmok?, kurios ? j? nepatenka, atskyrimas iš esm?s grindžiamas kiekvienos išmokos požymiais, pirmiausia jos tikslais ir skyrimo s?lygomis, o ne tuo, ar pagal nacionalin?s teis?s aktus ši išmoka laikoma socialinio draudimo išmoka (2019 m. kovo 14 d. Sprendimo *Dreyer*, C?372/18, EU:C:2019:206, 31 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).

27 Išmoka gali b?ti laikoma „socialinio draudimo išmoka“, jeigu ?vykdomos dvi s?lygos: pirma, ji skiriama gav?jams neatlikus jokio individualaus ir diskrecinio j? asmenini? poreiki? vertinimo, remiantis teis?s aktuose apibr?žta situacija, ir, antra, ji yra susijusi su viena iš Reglamento Nr. 883/2004 3 straipsnio 1 dalyje aiškiai išvardyt? rizikos r?ši? (2019 m. kovo 14 d. Sprendimo *Dreyer*, C?372/18, EU:C:2019:206, 32 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija). Atsižvelgiant ? tai, kad abi ankstesniame punkte nurodytos s?lygos yra kumuliacin?s, jeigu ne?vykdoma viena iš j?, atitinkama išmoka ? Reglamento Nr. 883/2004 taikymo srit? nepatenka (2018 m. liepos 25 d. Sprendimas *A (Pagalba ne?galiajam)*, C?679/16, EU:C:2018:601, 33 punktą).

28 D?l pirmosios iš ši? s?lyg? reikia priminti, kad ji yra ?vykdyta, kai išmoka skiriama remiantis objektyviais kriterijais, kuriuos ?vykdžius ?gyjama teis? ? išmok?, o kompetentinga institucija negali atsižvelgti ? kitas asmenines aplinkybes. Šiuo klausimu Teisingumo Teismas d?l išmokos, kuri skiriama, ar atsisakoma j? skirti arba jos dydis apskai?iuojamas atsižvelgiant ? gav?jo pajamas, yra nusprend?s, kad tokios išmokos skyrimas nepriklauso nuo individualaus pareišk?jo asmenini? poreiki? vertinimo, nes tai yra objektyvus ir teisiškai apibr?žtas kriterijus, kuriuo remiantis suteikiama teis? ? ši? išmok?, ir kompetentinga institucija negali atsižvelgti ? kitas asmenines aplinkybes (2019 m. kovo 14 d. Sprendimo *Dreyer*, C?372/18, EU:C:2019:206, 33 ir 34 punktai ir juose nurodyta jurisprudencija).

29 Be to, Teisingumo Teismas patikslino, kad galima daryti išvad?, jog nurodyta s?lyga n?ra ?vykdyta, tik jei kompetentingos institucijos diskrecinis išmokos gav?jo asmenini? poreiki? vertinimo pob?dis vis? pirma yra susij?s su teise ? ši? išmok?. Šie argumentai *mutatis mutandis* taikomi kompetentingos institucijos vykdomam individualiam išmokos gav?jo asmenini? poreiki? vertinimui (šiuo klausimu žr. 2019 m. kovo 14 d. Sprendimo *Dreyer*, C?372/18, EU:C:2019:206, 35 punkt? ir jame nurodyt? jurisprudencij?).

30 Nagrinėjamu atveju iš Teisingumo Teismui pateiktos bylos medžiagos matyti, kad skiriant Vokietijos paramą netaikomos objektyvios sąlygos, kaip antai invalidumo ar negalumo procentinė dalis ar lygis.

31 Be to, neginėjama, kad, remiantis pačia Vokietijos socialinio kodekso 35a straipsnio formuluote, ši parama teikiama atsižvelgiant į individualius vaiko (naudos gavėjo) poreikius, remiantis kompetentingos institucijos individualiu ir diskreciniu šio poreikio vertinimu.

32 Šiomis aplinkybėmis reikia konstatuoti, kad Vokietijos parama neatitinka šio sprendimo 27 punkte nurodytos pirmosios sąlygos.

33 Todėl, atsižvelgiant į minėtame 27 punkte primintą jurisprudenciją, ši parama nėra socialinio draudimo išmoka, kaip ji suprantama pagal Reglamento Nr. 883/2004 3 straipsnio 1 dalį.

34 Vis dėlto primintina, kad minėto reglamento 3 straipsnio 3 dalimi šio reglamento taikymas išplečiamas specialioms nemokimams išmokoms pinigais, numatytoms 70 straipsnyje. Šiomis sąlygomis reikia, antra, patikrinti, ar Vokietijos parama yra tokia išmoka.

35 Šiuo klausimu pakanka pažymėti, kad iš to paties reglamento 70 straipsnio 2 dalies c punkto formuluotės matyti, jog specialios nemokimos išmokos pinigais suprantamos tik kaip nurodytosios šio reglamento X priede. Kadangi šiame priede Vokietijos parama nėra nurodyta, ji nėra tokia išmoka.

36 Iš viso to, kas išdėstyta, matyti, kad į pirmąjį klausimą reikia atsakyti, jog Reglamento Nr. 883/2004 3 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad Vokietijos parama nėra išmoka, kaip tai suprantama pagal šio 3 straipsnį, todėl nepatenka į šio reglamento materialinį taikymo sritį.

Dėl antrojo klausimo

37 Antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, jei į pirmąjį klausimą būtų atsakyta teigiamai, ar Reglamento Nr. 883/2004 5 straipsnio a punktas turi būti aiškinamas taip, jog Prancūzijos išmoka ir Vokietijos parama gali būti laikomos lygiavertėmis išmokomis, kaip tai suprantama pagal šio nuostatą.

38 Pirmiausia pažymėtina, kad pagal Teisingumo Teismo jurisprudenciją šio reglamento 5 straipsnio a punktas taikytinas tik išmokoms, patenkančioms į šio reglamento taikymo sritį (2016 m. sausio 21 d. Sprendimo *Vorarlberger Gebietskrankenkasse ir Knauer*, C-453/14, EU:C:2016:37, 32 punktas). Šio sprendimo 36 punkte padaryta išvada, kad Vokietijos parama nėra išmoka, kaip ji suprantama pagal minėto reglamento 3 straipsnį, todėl nepatenka į jo materialinį taikymo sritį. Dėl to Reglamento Nr. 883/2004 5 straipsnio a punktas netaikytinas pagrindinės bylos aplinkybėmis.

39 Vis dėlto nacionaliniams teismams ir Teisingumo Teismui bendradarbiaujant, kaip numatyta SESV 267 straipsnyje, pastarasis teismas turi pateikti nacionaliniam teismui naudingą atsakymą, kuris leistų priimti sprendimą jo nagrinėjamoje byloje. Tokiu atveju Teisingumo Teismui gali tekti performuluoti jam pateiktus klausimus. Teisingumo Teismas turi išsiaiškinti visas Sąjungos teisės nuostatas, kurių reikia nacionaliniams teismams, kad jie išspręstų nagrinėjamas bylas, net jei šios nuostatos nėra aiškiai nurodytos šio teismo jam pateiktuose klausimuose (2019 m. birželio 13 d. Sprendimo *Moro*, C-646/17, EU:C:2019:489, 39 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

40 Taigi, net jei prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausimuose dėl išaiškinimo formaliai nurodė tik tam tikras Sąjungos teisės nuostatas, ši aplinkybė netrukdo Teisingumo Teismui pateikti jam visą Sąjungos teisės aiškinimo aspektą, kurie gali būti naudingi

sprendimui šio teismo nagrinėjamoje byloje priimti, neatsižvelgiant į tai, ar jis juos nurodė savo pateiktuose klausimuose. Šiuo atžvilgiu Teisingumo Teismas turi iš visos prašymų priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo pateiktos informacijos ir, be kita ko, iš sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą motyvuojamosios dalies atrinkti Sąjungos teisės klausimus, aiškinamus atsižvelgiant į pagrindinės bylos dalyką (šiuo klausimu žr. 2019 m. birželio 13 d. Sprendimo *Moro*, C-414/17, EU:C:2019:489, 40 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

41 Šiuo atveju pagrindinė byla susijusi su klausimu, ar nustatant, ar asmuo gali pretenduoti į Prancūzijos teisės aktuose numatyto senatvės pensijos dydžio padidinimą, reikia atsižvelgti į aplinkybes, dėl kurių buvo skirta Vokietijos parama, t. y. į pagalbą, kuri šis asmuo kaip darbuotojas migrantas gavo pagal priimančiosios valstybės narės teisės aktus.

42 Reglamento Nr. 883/2004 5 straipsnis, siejamas su jo 9 konstatuojamąja pastraipa, tvirtina jurisprudencijoje suformuluotą išmoką ir faktą suliginimo principą, kurį Sąjungos teisės aktų leidėjas norėjo įtraukti į minėto reglamento tekstą, kad šis principas būtų išplėtotas laikantis Teisingumo Teismo sprendimų esmės ir tikrosios prasmės (šiuo klausimu žr. 2019 m. gruodžio 5 d. Sprendimo *Bocero Torrico ir Bode*, C-398/18 ir C-428/18, EU:C:2019:1050, 29 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

43 Būtent dėl to Reglamento Nr. 883/2004 5 straipsnio b punkte tvirtinta, kad jeigu pagal kompetentingos valstybės narės teisės aktus laikoma, kad teisinių pasekmių atsirado dėl tam tikro faktų arba įvykių, ta valstybė narė atsižvelgia į panašius faktus arba įvykius, atsiradusius bet kurioje valstybėje narėje, tartum jie būtų atsiradę jos teritorijoje.

44 Vadinas, siekiant pateikti prašymų priimti prejudicinį sprendimą pateikšiamam teismui naudingą atsakymą, kuris jam leistų priimti sprendimą jo nagrinėjamoje byloje, antrasis klausimas turi būti suprantamas taip, kad juo siekiama išsiaiškinti, ar šio reglamento 5 straipsnio b punkte tvirtintas faktų suliginimo principas, kaip konkreti bendrojo nediskriminavimo principo išraiška, taikytinas tokioms aplinkyboms, kaip nagrinėjamos pagrindinėje byloje.

45 Šiuo klausimu siekiant nustatyti, ar šis principas taikytinas nagrinėjamo atveju, reikia patikrinti, ar įvykdytos dvi sąlygos, t. y., pirma, ar Prancūzijos socialinės apsaugos kodekso L. 351-4-1 straipsnyje numatytas senatvės pensijos dydžio padidinimas patenka į Reglamento Nr. 883/2004 taikymo sritį ir, antra, ar pagal šią nacionalinę nuostatą laikoma, kad tam tikri faktai arba įvykiai sukėlė teisinių pasekmių, kaip tai suprantama pagal šio reglamento 5 straipsnio b punktą.

46 Dėl pirmosios iš šių sąlygų reikia konstatuoti, kad, atsižvelgiant į šio sprendimo 27 punkte primintą jurisprudenciją, senatvės pensijos dydžio padidinimas gali patekti į šio reglamento materialinę taikymo sritį kaip senatvės išmoka, kaip tai suprantama pagal to paties reglamento 3 straipsnio 1 dalies d punktą.

47 Iš tiesų, pirma, šis padidinimas suteikiamas gavėjams neatsižvelgiant į individualų ir diskrecinį jų asmeninių poreikių vertinimą, remiantis teisės aktais apibrėžta situacija, t. y., į tai, kad jie augino vaiką, dėl ko atsiranda teisė į Prancūzijos išmoką.

48 Antra, kaip savo rašytinėse pastabose iš esmės pažymėjo Komisija, pagrindinėje byloje nagrinėjama išmoka siekiama kompensuoti nepalankias karjeros sąlygas, kurias galėjo patirti sunki negali turintis vaiko augintojas asmenys, padidinant mokamą mokėjimo laikotarpį proporcingai neįgalaus vaiko ugdymo laikotarpiui, dėl ko padidėja šiems asmenims mokama senatvės pensija. Taigi ši išmoka, kadangi ja siekiama užtikrinti, jog asmenys, sulaukę atitinkamo amžiaus ir nustoję dirbti, turėtų pragyvenimo lėšų ir nebepriklauftų registruotis darbinimo staigoje, yra susijusi su rizika, dėl kurios mokamos senatvės išmokos, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 883/2004 3 straipsnio 1 dalies d punktą (šiuo klausimu žr. 2015 m. rugsėjo 16 d.

Sprendimo *Komisija / Slovakija*, C-361/13, EU:C:2015:601, 55 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

49 Kiek tai susiję su antrąja iš šio sprendimo 45 punkte nurodytą sąlygą, reikia pažymėti, kad, siekiant skirti senatvės pensijos dydžio padidinimą, Prancūzijos socialinės apsaugos kodekso L. 351-4-1 straipsnyje nereikalaujama gauti Prancūzijos išmoką, o tik reikia, kad būtų vykdytos šio kodekso L. 541-1 straipsnyje nustatytos teisės tokia išmoka atsiradimo sąlygos. Konkrečiai kalbant, pagal pastarąjį nuostatą tam, kad socialiniu draudimu apdrausti asmenys, auginantys neįgalų vaiką, galėtų pasinaudoti tokiu padidiniu, vaiko nuolatinis neįgalumas turi būti ne mažesnis nei nustatytas minėto kodekso R. 541-1 straipsnyje, t. y. 80 %.

50 Taigi senatvės pensija didinama remiantis Reglamento Nr. 833/2004 5 straipsnio b punkte numatyto fakto atsiradimu, t. y. tuo, kad vaiko nuolatinis neįgalumas yra ne mažesnis nei nustatyto lygio. Todėl antroji sąlyga taip pat yra vykdyta šioje byloje.

51 Darytina išvada, kad minėtame 5 straipsnio b punkte tvirtintas faktų sulyginimo principas taikomas pagrindinės bylos aplinkyboms.

52 Kiek tai susiję su šio principo taikymo tvarka, kompetentingos Prancūzijos institucijos turi patikrinti, ar nagrinėjamu atveju nustatytas faktas, kurio reikalaujama pagal Reglamento Nr. 833/2004 5 straipsnio b punktą.

53 Tam kompetentingos Prancūzijos institucijos turi atsižvelgti į panašius Vokietijoje atsiradusius faktus ir, vertindamos atitinkamo neįgalaus vaiko nuolatinį neįgalumą, negali apsiriboti vien šiuo tikslu lentelėje, kuri Prancūzijoje taikoma remiantis Prancūzijos socialinės apsaugos kodekso R. 541-1 straipsniu, nustatytais kriterijais.

54 Siekdamas nustatyti, ar vaiko nuolatinis neįgalumo lygis yra toks, kaip reikalaujama pagal šį kodeksą, kad atsirastų teisė padidinti senatvės pensijos dydį, šios institucijos negali atsisakyti atsižvelgti į panašius Vokietijoje atsiradusius faktus, kuriuos galima rodyti bet kokiais rodymais, visų pirma medicininių tyrimų ataskaitomis, pažymomis arba siuntimais gydytis ar vaistų receptais.

55 Reikia pridurti, kad atlikdamos tokį patikrinimą šios institucijos taip pat turi laikytis proporcingumo principo, be kita ko, užtikrindamos, kad, taikant faktų sulyginimo principą, nebūtų gaunami objektyviai nepagrįsti rezultatai, kaip numatyta Reglamento Nr. 883/2004 12 konstatuojamojoje dalyje.

56 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, antrąjį pateiktą klausimą reikia atsakyti taip, kad Reglamento Nr. 883/2004 5 straipsnis turi būti aiškinamas taip:

– Prancūzijos išmoka ir Vokietijos parama negali būti laikomos lygiavertėmis išmokomis, kaip tai suprantama pagal šio reglamento 5 straipsnio a punktą,

– 5 straipsnio b punkte tvirtintas faktų sulyginimo principas taikomas tokioms aplinkyboms, kaip nagrinėjamos pagrindinėje byloje. Kompetentingos Prancūzijos institucijos turi nustatyti, ar nagrinėjamu atveju nustatytas faktas, kurio reikalaujama pagal šį nuostatą. Tam šios institucijos turi atsižvelgti į panašius faktus, atsiradusius Vokietijoje, tarsi jie būtų atsiradę teritorijoje.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

57 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas,

kurias patyr? min?tos šalys, n?ra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (aštuntoji kolegija) nusprendžia:

1. 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 883/2004 dėl socialin?s apsaugos sistem? koordinavimo, iš dalies pakeisto 2009 m. rugs?jo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 988/2009, 3 straipsnis turi b?ti aiškinamas taip, kad *Sozialgesetzbuch* (Vokietijos socialinis kodeksas) aštuntosios knygos 35a straipsnyje nustatyta protiškai atsilikusi? vaik? ir paaugli? integracijos parama n?ra išmoka, kaip tai suprantama pagal š? 3 straipsn?, tod?l nepatenka ? šio reglamento materialin? taikymo srit?.

2. Reglamento Nr. 883/2004, iš dalies pakeisto Reglamento Nr. 988/2009, 5 straipsnis turi b?ti aiškinamas taip:

– Pranc?zijos socialin?s apsaugos kodekso L. 541?1 straipsnyje numatyta ne?galaus vaiko ugdymo išmoka ir Vokietijos socialinio kodekso aštuntosios knygos 35a straipsnyje numatyta protiškai atsilikusi? vaik? ir paaugli? integracijos parama negali b?ti laikomos lygiavert?mis išmokomis, kaip tai suprantama pagal šio reglamento 5 straipsnio a punkt?,

– 5 straipsnio b punkte ?tvirtintas fakt? sulyginimo principas taikomas tokioms aplinkyb?ms, kaip nagrin?jamos pagrindin?je byloje. Kompetentingos Pranc?zijos institucijos turi nustatyti, ar nagrin?jamu atveju nustatytas faktas, reikalaujamas pagal ši? nuostat?. Tam šios institucijos turi atsižvelgti ? panašius faktus, atsiradusius Vokietijoje, tarsi jie b?t? atsirad? j? teritorijoje.

Parašai.

* Proceso kalba: pranc?z?.